

ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНІНГУ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЮРИСТА

Юристи при виконанні професійних обов'язків повинні вміти швидко й правильно орієнтуватися у мінливих умовах правової дійсності, знаходити оптимальні шляхи розв'язання складних, нестандартних ситуацій, зберігаючи при цьому самовладання та витримку, що в сукупності являє собою комплекс розвинених професійних якостей та вмінь. Для прискорення формування професійно-значущих якостей та розкриття творчого потенціалу юриста існує об'єктивна необхідність пошуку шляхів удосконалення його психологічної підготовки на основі розвитку необхідних професійно-значущих якостей пізнавальної сфери.

Для формування креативного потенціалу юриста пропонується використовувати модель тренінгу тому, що він є більш різнобічною формою проведення навчання; ігрова форма практично всіх вправ тренінгу дозволить активізувати внутрішній потенціал креативності кожного з учасників, проявити його у самостійній роботі; тренінг дозволяє крім традиційних форм навчання застосовувати інтерактивні методи; тренінг дозволяє оперувати різноманітними модельованими ситуаціями пізнавальної діяльності юриста, залежно від напрямку підготовки фахівців; тренінг з легкістю вписується у навчальний процес, а також у процес підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації юристів.

Метою тренінгу розвитку креативного потенціалу є розгальмування стереотипів мислення учасників при розв'язанні ними поставлених завдань. Таким чином досягається поступова нейтралізація консервативних психологічних установок стереотипного мислення та поглядів на проблему.

Як відомо, практика ведення психологічних тренінгів накопичила багато різних вправ, технік, прийомів, процедур, рольових ігор тощо, які успішно використовуються у груповій роботі (І.В. Вачков, А. Горальський, Н.В. Ключева, С.І. Макшанов, В.О. Моляко). Тому, враховуючи наявний досвід

підвищення креативного потенціалу шляхом проведення психологічних тренінгів, ми застосовували наступні компоненти:

1. Методи стимуляції креативності, які повинні передбачати включення в їх структуру та зміст психологічних технік та прийомів довготривалої фіксації сформованих в ході занять нових творчих навичок.

2. Психологічні засоби зниження обмежень контролюючої сфери свідомості, які можна стимулювати за допомогою медитативних прийомів, творчої уяви, візуалізації та іншого. Вони повинні передувати етапам розвитку когнітивних, логічних складових креативності.

3. Вправи-криголами – найбільш поширені ігрові методи роботи. На початку проведення психологічного тренінгу такі вправи-криголами у формі ігор корисні як спосіб подолання скутості, напруження, для розігрівання учасників тренінгу. Саме гра дає можливість подолати бар'єри, відчуженість, “зняти маски”, імпровізувати, творчо виражати своє “Я” тощо.

4. Мозковий штурм – полягає у груповому обговоренні творчих задач при наявності атмосфери вільного обміну думками.

5. Ділова гра – мета якої полягає у стимулюванні творчого потенціалу групи на розв'язання певної проблеми чи ситуації.

6. Групова дискусія, тобто обговорення учасниками одержаного досвіду, що дозволяє з'ясувати думки, позиції і установки учасників групи в процесі безпосереднього спілкування.

Також використовуються спеціальні психологічні практики, які поєднують у собі елементи тренінгу комунікативності, соціально-психологічного тренінгу, техніки роботи з маскою, тілесну терапію та тематичний тренінг. Всі зазначені елементи тренінгу реалізуються, в тому числі, й за допомогою медитативних технік, спрямованих на розгалумування активності правої півкулі головного мозку. Це є необхідним саме тому, що традиційні методи навчання чи аргументації не справляють бажаного ефекту на цю сферу головного мозку, проте, саме вона відповідає за активність творчого нестандартного світосприйняття. З цього логічно

впливає, що традиційні форми тренінгу, що впливають на усвідомлену сферу особистості слід підкріплювати медитативними техніками, націленими на активізацію неусвідомленої сфери особистості, до якої, в тому числі, відноситься і креативність.

Разом з тим, навчально-розвивальний тренінг ще не є офіційно визнаною формою навчання і широко не використовується в процесі підготовки юристів. Тому його запровадженню повинні передувати відповідна підготовка потенційних ведучих тренінгів з числа педагогів юристів та фахівців психологів із обов'язковим залученням досвіду юристів-практиків. Тобто важливого значення набуває такий перспективний напрямок як розробка “тренінгів для тренерів”.

Пенькова Н.Є., старший викладач кафедри військового навчання та виховання Національної академії Національної гвардії України

ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ, ЯКІ БРАЛИ УЧАСТЬ У ПРОВЕДЕННІ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Дослідження особливостей мотиваційної структури особистості у військовослужбовців Національної гвардії України (НГУ) з різним соціально-професійним статусом, які приймали участь у проведенні антитерористичної операції, проводилося з використанням методики «Вивчення мотиваційного профілю особистості» (автори Ш. Річі, П. Мартін); у дослідженні взяли участь 124 особи.

Результати проведеного дослідження показали, що в офіцерів більш вираженою є «Потреба в цікавій, суспільно корисній праці» на відміну від військовослужбовців військової служби за контрактом ($t=2,4$, $p \leq 0,05$) та військовослужбовців строкової служби ($t=3,0$, $p \leq 0,01$). Завдання офіцерів, як